

# BIOLOGISCHE BAKTARWE

*Triticum aestivum*

## WAT

Tarwe is één van de belangrijkste graangewassen ter wereld. Het is samen met rijst en maïs een belangrijke bron van voeding voor de mens. Er bestaat zowel zomertarwe als wintertarwe. Voor beiden zijn er rassen die geschikt zijn voor baktarwe. De aan het agro-ecologische systeem aangepaste rassen zijn recente rassen die onder biologische omstandigheden zijn gekweekt (door kwekers in Zwitserland, Duitsland en Oostenrijk) en oude tarwerassen die dateren van vóór de eerste wereldoorlog. Deze hebben een lange strolengte met een goed ontwikkeld wortelgestel, een goede uitstoeeling en de vorming van horizontale bladeren.

## TEELT



### Zaai

#### • Wintertarwe

Zaai van 15 september tot 15 november. Na tijdelijk grasklaver grasland of in een permanente bedekking van witte klaver, zaaien half september; na een biomax die begin augustus is ingezaaid, liefst zaaien half oktober.

#### • Zomertarwe

Zaai vanaf half februari tot eind maart.

- Zaaidichtheid 140 - 200 kg/ha
- Zaaidiepte 1 tot 2 cm

### Bodem

Tarwe kan op alle bodems. Zaaidichtheid op kleibodems en zandgronden 10 tot 15% hoger.

### Vruchtwisseling

- Na tijdelijk grasklaver of na een éénjarig vlinderbloemig gewas. Kan ook na hakvruchten (aardappel, maïs).
- Zomertarwe met klaver in onderzaai is geschikt als voorvrucht voor stikstofbehoefteige gewassen zoals groenten.
- Zomertarwe is geschikt als teelt na maïs of aardappelen. Aangezien het diep wortelt kan het de stikstof uit de diepere lagen benutten.

## Bemesting

Behoeftte aan N, daarom is een voorteelt die de bodem aanrijkt met N gewenst. Gecomposteerde stalmest en pluimveemest in het najaar of drijfmest en pluimveemest in het voorjaar kunnen de nodige N aanbrengen.

## Onkruidbestrijding

- Voorkomen van grassen zoals duist, windhalm, wilde haver, raai gras, kweek en straat gras. Ook tweezaadlobbigen als kamille, muur, herik, herderstasje, ereprijs, akkerviooltje, kleefkruid, klaproos, ...
- Voorteelt van tijdelijk grasklaver grasland kan onkruiddruk verlagen.
- Keuze tarweras afstemmen aan het complex van onkruiden op het perceel.
- Rassen met een langere strolengte en horizontale bladeren kunnen onkruiden beter onderdrukken.
- Zaaidichtheid voldoende hoog zodat onkruiden minder plaats krijgen.
- Wiedeggen vanaf 3-bladstadium tot het stadium van 1-2 cm aar.
- Schoffelen kan ingezet worden om de doorlevende onkruiden te beheersen. Hiervoor is een rijafstand van minstens 15 cm tot 24 cm aan te raden.
- Manueel wieden voor wortel-onkruiden en doorlevende onkruiden zoals distel en rumex.

### Ziekten en plagen

Graanhaantje en bladluizen zijn zeer zelden een probleem. Minder ziektedruk door schimmels in vergelijking met teelt gangbare tarwe omwille van de mindere stikstofhoudende bemesting en dus een mindere ontwikkeling en uitstoeling van het gewas. Belangrijk om ziekeresistente rassen in te zetten.

### Oogst & na-oogst

- Eind juli, augustus. Zomertarwe net na wintertarwe.
- Stockeren in geventileerde cellen

### Opbrengst in bio

4 tot 5 ton per hectare voor wintertarwe en 3 tot 4 ton per hectare voor zomertarwe.



### WIST JE DAT

Tarwe is ontstaan door een kruising tussen eenkoorn, een wilde grassoort en de grassoort drienaald-geiteoog.

## TOEPASSINGEN

### Brood

Eén van de belangrijkste toepassingen van tarwebloem is brood. Maar om tarwebloem te kunnen gebruiken moet het eiwitgehalte voldoende hoog zijn. Indien dit niet het geval is, kan het nog gebruikt worden als veevoeder.

### Meel

Tarwemeel en bloem vormen de basis van allerlei gebakjes.

**Veevoeder:** Tarwe is een belangrijke plant in de dierlijke productie

- Tarwegraan is een belangrijk energiebron in de dierenvoeding voor kippen, varkens. Bij runderen opletten: te veel aan tarwegraan in een runderrantsoen kan tot pensverzuuring leiden.
- Tarwestro wordt zowel voor bedding als voor voeding gebruikt. Bij herkauwers voegt het structuur toe aan het rantsoen.
- Gehele plantensilage (GPS) waarbij de volledige plant verhakselde en ingekuild wordt kan een gedeeltelijk alternatief vormen voor maïs bij herkauwers.

### Bronnen

VETAB, 2005. Praktijkgids biologische akkerbouw. Praktijkgids ontwikkeld in het kader van Interreg-project Valorisatie grensoverschrijdende ervaringskennis in de biologische landbouw.

Prins U. en Nuijten E., 2014. Maatwerk maakt het telen van broodtarwe op natuurakkers mogelijk. Brood van natuurakkers. Ekoland, november 2014.

## ILVO

Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek  
Burg. Van Gansberghelaan 92  
9820 Merelbeke

T +32 9 272 25 00

ilvo@ilvo.vlaanderen.be  
www.ilvo.vlaanderen.be

